

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Prooemium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

N I C O L A I
L A N C I C I I

E S O C I E T A T E I E S V
O P V S C V L V M S P I R I T V A L E

S E P T I M V M

In quo explicantur de causis & remediis

A R I D I T A T I S I N O R A T I O N E ,

ET SOLATIIS ORANTIUM ARIDE,

Ex doctrinis Sanctorum.

I N D E X C A P I T V M

H V I V S O P V S C V L I .

Q uid sit ariditas, & quomplex, & unde oriatur. CAP. I.	Mentis & sensuum euagatio precedens meditationem, & in ipsa meditatione, accersit ariditates. CAP. XI.
De prima causa ariditatum. CAP. II.	De Remediis contra ariditates, datis ab antiquis Patribus. CAP. XII.
De 2. causa ariditatum. CAP. III.	De aliis remediis contra ariditates, prescriptis a recentioribus vite spiritualis Magistris. CAP. XIII.
De 3. causa ariditatum. CAP. IV.	Summarium supradictorum in gratiam ironum & scrupulorum ex doctrina Sanctorum confirmatum. CAP. XIV.
Quo sensu excipienda sunt ariditates in oratione. CAP. V.	Consilium cuidam datum, qui ob debilitatem corporis post quamdam infirmitatem diurnam, & capitis languorem, non poterat discurrere tempore meditationis. CAP. XV.
Notanda quedam circa ariditates & gustus in oratione. CAP. VI.	
Quibus solet concedi a Deo oratio sine ariditatibus. CAP. VII.	
De 4. causa ariditatum. CAP. VIII.	
Non declinanda occupationes distractiva ob metum ariditatum. CAP. IX.	
Preparatio punctorum meditandorum neglecta, solet esse causa ariditatum. CAP. X.	

Index rerum præcipuarum huius Opusculi ac reliquorum positus est ordine alphabeti in fine totius operis.

P R O O E M I V M .

Nihil ferè perturbat frequentius, vitæ spirituali addictos, quam sterilitas quedam & ariditas animi, eam dum in oratione patiuntur inuiti. Quocirca communi morbo, & molestiæ, cupiens aliquod adferre leuamen, rem hanc, etsi ab aliis benè ante me ac diligenter tractatam, meo quoque modo explicandam suscepi. Pictores enim, in hoc, & in aliis meis Opusculis imitari conor, qui nouas veterum Sanctorum pingunt, suo quisque artificio, imagines, quã-

uis eleganter antea, à magni nominis pictoribus, diuerso temperamento colorum atque umbrarum expressas. Et quidem hoc Opusculum, velut quoddam præmittit præludium, donec alteri, de praxi diuinæ præsentia, & variis orandi modis, manum vltimam apponam. Hoc ergo legas interim Lector beneuole; Deumque (quod à te vehementer peto) exores, vt alios quosdam tractatus, in opusculo de Indiciis & gradibus profectus citatos, perficere atque in lucem proferre queam. Vale. Pragæ, A. D. 1641. 10. Septembris.

CAPVT PRIMVM

Quid sit orationis ariditas, & quotuplex, & vnde oriatur.

Multi, præsertim in vita spirituali, ariditates, quas in oratione patiuntur: ideoque plerique ab oratione abhorrent: & ei dediti, male se orasse opinantur, dum spiritus ariditatem inuiti sustinere coguntur. Quæ sanè res etiam viros perfectos sæpè infestat. Hinc Cassianus suum statum deplorans dicebat Abbati Sereno: Cum directionem cordis ad destinatam contemplationem pendere senserimus, insensibiliter mens inuoluita, ad priores euagationes impetu vehementiori prolabitur, & ita quotidianis disentionibus occupata, innumeris captiuitatibus incessanter abducitur, vt propemodum iam desperetur à nobis desideratâ correctio, & superflua hæc obseruantia videatur. Siquidem per momenta singula lubricis discursibus animus euagatur. Cumq; ad timorem Dei vel contemplationem reducitur spirituali, priusquam firmetur in ea, rursus fugacius euanescit. Cumq; eum velut expergefacti deprehenderimus, ab intentione propostâ deuisasse, atque ad illam theoriam, vnde discesserat, reducentes, voluerimus renacissimâ cordis intentione, velut quibusdam vinculis obligare, in ipso conatu nostro, oculus quam angustia de recessibus mentis elabitur. Ad quæ respondens Abbas Serenus ait; id ex nostræ mentis conditione contingere. Mens, inquit, nostra semper mobilis, & multum mobilis desinitur, quæ pro conditione natura nunquam potest otiosa consistere, sed necesse est eam, nisi prouisum habuerit, vbi suos exerceat motus, & in quibus iugiter occupetur, propria mobilitate discurrere, & per omnia volitare.

Porro nomine ariditatum, quas appellat sterilitatem mentis Abbas Daniel apud Cassianum, hic non intelligo illos orationis defectus vel nauos, quos sanctus Ioannes Climacus appellat sordes & exterminationem, asserens, sordes esse, Deo assistere, & iniquas cogitationes in animo versare, scilicet voluntariè: Exterminationem vero esse, ad curas inuitas captiuum pertrahi. Sed ariditatum nomine intelligo 1. distractiones seu euagationes mentis, quibus animus ad alia cogitanda inuitus auocatur, aliena profusus à propostâ meditationis materia; vt sibi contigisse scri-

bit S. Hieronymus. Nunc, inquit, creberrimè in oratione mea, aut per porticus deambulo, aut de fenore computo. Nam, vt ait S. Bernardus: Cogitationum multiplex varietas esse cognoscitur. alie namq; cor inflant, vt superbia; alie eleuant, vt vanas; alie perturbant, vt inuidias; alie dissipant, vt iras; alie confundunt, vt acedias; alie distendunt, vt ambrosias; alie ligant, vt gula; alie inquinant, vt luxurias; alie contrahunt, vt timidas; alie corrumpunt, vt malitiosas. Non mirum ergo nos sæpè distrahi, habentes intra nos tot distractionum origines.

2. Nomine aridi censetur, si quis sine vlla mentis distractione, non sentiat vllum rerum diuinatum gustum, & consolationem; sed sit tanquam terra sine aqua priorum affectuum, & tanquam aridum quoddam lignum, quandoque nec discurrere valens.

3. Si quis præterea inordinatis prauorum affectuum motibus exagitetur, vel iræ vel tristitiæ, vel alius, & per eos ad aliquod peccatum alliciatur vel concitetur.

4. Si ob talem mentis ariditatem, & inquietam statum, sentiat tædium in oratione, & ob id inclinatio ad illam abrumpendam, quæ (sumpto generalius nomine acedias) appellari potest acedia; quæ propriè sumpta, est voluntaria tristitia de bono diuino, de quo charitas gaudet, vt docet S. Tho.

5. Si somnolentia in oratione infestet orantem. Hæc omnia nomine ariditatis comprehenduntur: cuius effectus iidem solent esse, qui Acediæ, & practicæ recensentur à S. Ioanne Climaco: Si acediam diligentius consideres, inuenies eam oppugnare lassitudine stantes pedibus: sedentibus persuadere vt super parietem se reclinent. Interrogata acedia, dicit: Qui mihi cedunt, cum his vnâ dego. In his autem qui verè obediens sunt, non habeo vbi caput reclinem. Nomen mihi dederunt, insensibilitas anima, irremissencia quadam atque obliuio celestium, nonnunquam etiam immensa (hoc est, nimia & indiscreta) laborum multitudo. Stirpes vero meæ, mutationes locorum sunt: inobedientia spiritualis Patris: futuri iudicii obliuio: nonnunquam vero etiam professionis derelictio. Nunc videndum est, quomodo se gerere debeat homo, in talibus ariditatibus. Quod vt intelligatur, duo consideranda sunt. 1. Vnde oriatur ariditas. 2. Quid illis durantibus, nobis faciendum sit.

Quod primum, Dico, ariditates oriri duobus modis: 1. ex causis immediatis. 2. ex mediatis.

dial. conf.
Luciferi.
l. de con-
sci. c. 4.

2. 2. q. 35.
a. 2.

gr. 13.